

Onderwijsraad
publiekprivaat@onderwijsraad.nl

Kenmerk : up/2020-050

Apeldoorn, 16-07-2020

Betreft : Advies van Stichting Examenkamer inzake consultatie publiek-privaat

Geachte lezer,

Graag gaan wij als Stichting Examenkamer en uitvoeringsorganisatie van het Nationaal Kenniscentrum EVC met dit schrijven in op uw vraag aan de markt om met u mee te denken over het onderwerp. Wij reiken u in dit kader graag de volgende informatie aan:

Hoe kunnen gelijke kansen en kwaliteit geborgd worden, gegeven de toename van verschillende vormen van privaat aanbod waarbij het gaat over het primair, het voortgezet en het middelbaar beroepsonderwijs?

Dit ter voorbereiding op een door de Onderwijsraad voor te bereiden eigenstandig advies.

Voor het onderwijs als zodanig is het van belang dat zowel het reguliere als het private onderwijs kwalitatief vergelijkbare resultaten oplevert die de basis vormen voor de formele diplomering. In dit basis aanbod hoort er geen verschil te zijn en dat streven maakt onderdeel uit van het toezicht van de onderwijsinspectie.

Anders is het voor aanvullend onderwijs. Als Stichting Examenkamer zijn wij sinds 24 jaar actief om met behulp van ons onafhankelijke toezicht de kwaliteit te borgen van verschillende soorten beroepskwalificerende examens, gekoppeld aan de eisen die door beroeps-/brancheorganisaties gesteld worden en die daarmee afgestemd zijn op de doelstellingen en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. De betreffende diploma's hebben dan ook vanuit die optiek een civiel effect. Voor een deel zijn het onderwerpen die ook in het middelbaar beroepsonderwijs passen of zouden kunnen passen.

Het toezicht van de Examenkamer wordt in samenspraak met de sociale partners invulling gegeven. In deze kwart eeuw hebben meer dan vier miljoen kandidaten aan dergelijke examens deelgenomen. De kwaliteitsborging is gebaseerd op een norm voor exameninstellingen en examinering, alsmede op de Algemene Beginselen van Behoorlijk Examineren.

Gegeven het feit dat we jaarlijks met een groot aantal voortijdige schoolverlaters te maken hebben, mensen die dus zonder formele startkwalificatie op de arbeidsmarkt komen en om meerdere redenen een absolute afstand tot het onderwijs hebben, is het van belang dat zij desondanks toegang krijgen tot werk. Dit is juist mogelijk met behulp van door het bedrijfsleven vereiste diploma's die gekoppeld zijn aan hetzij cursorische opleidingstrajecten (veelal privaat georganiseerd en ingekocht door het bedrijfsleven in de vorm van bedrijfsopleidingen) dan wel dat zij op basis van 'werkend leren' alsnog aan dergelijke examens kunnen deelnemen. In dit private segment zijn veelal opleiden en examineren bewust gescheiden omwille van het voorkomen van 'belangenconflicten'.

De **Stichting Examenkamer** houdt toezicht op examens, exameninstellingen en CBT toetslocaties en is aangewezen door de Stichting van de Arbeid als uitvoeringsorganisatie van het **Nationaal Kenniscentrum EVC**

Deventerstraat 35, 7311LT Apeldoorn
secretariaat@examenkamer.nl
www.examenkamer.nl
Telefoon : +31 55 5225 433

Examen
kamer
kwaliteit door onafhankelijkheid

EVC
Expertise en Competentie
kwaliteit door onafhankelijkheid

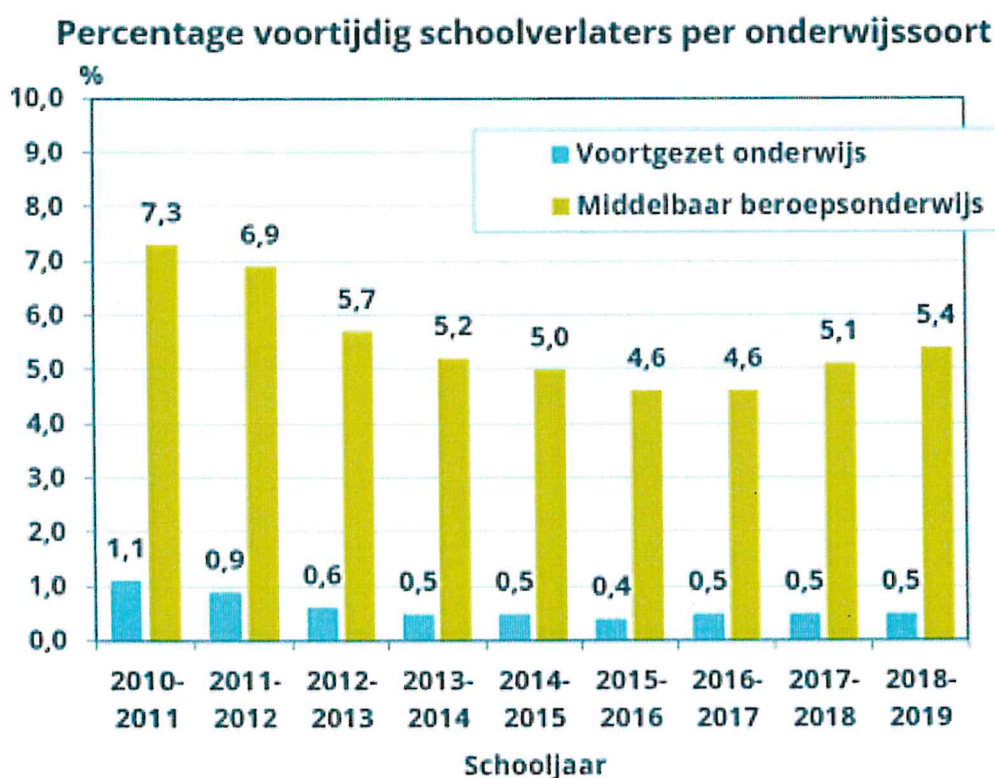
www.ervaringscertificaat.nl
www.nationaal-kenniscentrum-evc.nl
nationaal-kenniscentrum-evc@examenkamer.nl
Telefoon: +31 55 5767626

K.v.K. nr. : 41159758 / ING bank : NL68 INGB 066.25.42.940

Kwaliteit door Expertise en Objectiviteit door Onafhankelijkheid

Er is in het hele reguliere onderwijsveld ondanks de goede zorgen sprake van een redelijk consistent aandeel voortijdige schoolverlaters. Het betreft hier dus leerlingen/studenten die zonder diploma het onderwijs verlaten. Met name in het mbo is dat een significant aandeel, dat in de periode 2010 - 2019 varieerde tussen 7,3 - 4,6% en dat sinds het schooljaar 2017/2018 weer aan het stijgen is naar een aandeel van 5,4% op dit moment. Er zijn uiteenlopende aanleidingen en/of redenen voor de uitval.

Met iets meer dan 500.000 studenten jaarlijks in het mbo betekent dit dat ca. 27.000 mensen zonder een afgeronde startkwalificatie zich jaarlijks op enig moment op de arbeidsmarkt melden. Volgens andere bronnen is dit aantal met inachtneming van alle vormen van onderwijs zelfs 75.000 op jaarbasis. Dit betekent dat deze kandidaten niet erkend worden als 'startbekwaam' want dat zijn kandidaten die niet over een formeel mbo- of hbo-diploma beschikken.

In het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn er meer voortijdig schoolverlaters (5,35 procent in 2018-2019) dan in het voortgezet onderwijs (vmbo, havo, vwo) (0,49 procent). In het voortgezet onderwijs is er ten opzichte van 2017-2018 sprake van een zeer lichte daling (0,50 procent naar 0,49 procent) van het aantal voortijdig schoolverlaters. Daarentegen is het percentage in het middelbaar beroepsonderwijs iets gestegen (van 5,1 procent naar 5,35 procent). Het percentage voortijdig schoolverlaters is, ondanks de lichte stijging van de laatste paar jaar, de afgelopen tien jaar in alle typen onderwijs aanzienlijk gedaald. In 2016-2017 is voor het eerst weer sprake van een lichte stijging (Ministerie van OCW, 2020).

Laatst bewerkt door Ministerie OCW: 9 maart 2020

Om niet-gediplomeerden op de arbeidsmarkt te kunnen inzetten, is ook de bereidheid van werkgevers van belang om naast een scholingsaanbod, een deel van hen in de gelegenheid te stellen onder begeleiding op de werkvloer het vak te leren kennen met behulp van coaching. Aansluitend is het dan van belang om de prestaties en daarmee de ontwikkelde competenties van de kandidaat te laten valideren zodat objectief wordt vastgelegd wat iemand beheerst. EVC (het erkennen van verworven competenties) is daarbij dé methode. Deze voor de arbeidsmarkt in te zetten valideringsmethode is via het EVC-convenant, gesloten door sociale partners en de overheid, belegd bij het Nationaal Kenniscentrum EVC waarvan de Stichting Examenkamer de uitvoeringsorganisatie is. De gevalideerde competenties die gemeten zijn aan de hand van een landelijke standaard kunnen vervolgens via een brugfunctie alsnog door het onderwijs worden verzilverd, maar het kan ook worden omgezet in een vakbekwaamheidsbewijs of een competentiebewijs voor de arbeidsmarktroute. De kwaliteitsborging van de EVC-procedures wordt bewaakt door het Nationaal Kenniscentrum EVC.

EVC is een door alle betrokken Ministeries OCW/EZ/SZW erkende valideringsmethode voor het meten van competenties van kandidaten die doelstellingen hebben op de arbeidsmarkt (doorstromen in functie, van werk naar werk in eenzelfde sector maar bij een andere werkgever, maar ook om als zij-instromer naar werk in een andere sector te gaan). Kandidaten kunnen hun ontwikkelde competenties op deze manier laten vaststellen. De competenties worden gemeten aan de hand van erkende standaarden (onderwijsstandaarden (crebo of croho), erkende EVC beroeps-/branchestandaarden en aan de hand van de beroepsoverstijgende competentiestandaard). Op basis van de verstrekte ervaringscertificaten is de mogelijkheid aanwezig om desgewenst alsnog onderwijs- of examenvrijstellingen te krijgen indien een kandidaat op latere leeftijd alsnog een diplomawens heeft. De derde leerweg maakt diplomering op basis van een EVC-procedure mogelijk. EVC is dan ook een geborgde methode waarmee kandidaten die eerder uit het systeem zijn gevallen gelijke kansen krijgen om alsnog op de arbeidsmarkt aan de slag te gaan en om zelfs de mogelijkheid te hebben waardedocumenten te kunnen behalen.

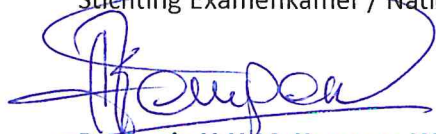
De kwaliteit van EVC wordt geborgd via het EVC-stelsel dat verankerd is in het EVC-convenant. De Stichting Examenkamer is daarbij door de Stichting van de Arbeid als uitvoeringsorganisatie van het Nationaal Kenniscentrum EVC aangewezen om de regie op het stelsel te bewaken en om de kwaliteit te bewaken. De kwaliteit van de EVC-aanbieders en de door hen uitgevoerde EVC-procedures wordt bepaald met inzet van de EVC-kwaliteitscode. Erkenningen van EVC-Aanbieders worden verstrekt door het Nationaal Kenniscentrum EVC.

Uitgaande van de veranderingen op de arbeidsmarkt, de snelle ontwikkelingen van beroepen en de toenemende fluiditeit tussen branches, alsmede de harmonisatie van wetgeving in het kader van de Europese Unie, verdient het aanbeveling om tot gelijkschakeling te komen van onderwijsdiploma's en brancheopleidingen, en daarmee ook het vakbekwaamheidsbewijs en het competentiebewijs. Het Franse systeem kan hierbij als voorbeeld dienen en aan vroegtijdige schoolverlaters, omscholvers, zij-instromers en andere groepen kansen en toekomstperspectief bieden, daar waar nu nog de arbeidsmarkt wordt gedomineerd door de gedachte dat alleen diploma's, behaald in het regulier onderwijs, civiel effect sorteren. Gelijkschakeling doet recht aan allen die zich in hun loopbaan hebben ontwikkeld en hun kennis en ervaring in een officieel document vastgelegd willen zien. EVC en de daaraan gekoppelde Vakbekwaamheidsbewijzen voor de Arbeidsmarktroute doen dit voor alle NLQF niveaus 2 – 7.

Uiteraard zijn we bereid desgewenst een nadere toelichting te geven op de voorgaande informatie en/of het functioneren van het kwaliteitsborgingssysteem van zowel de Stichting Examenkamer voor de beroepskwalificerende diploma's, als van het kwaliteitsborgende systeem dat door het Nationaal Kenniscentrum EVC wordt gehanteerd.

Voor een verdere gedachtewisseling met u zijn we bereikbaar via mail (secretariaat@examenkamer.nl) of telefonisch +31 654753197.

Met vriendelijke groet,
Stichting Examenkamer / Nationaal Kenniscentrum EVC

Dr. Annie H.H.M. Kempers-Warmerdam
Bestuursvoorzitter Stichting Examenkamer